

ЗБІРНИК ТЕЗ НАУКОВИХ РОБІТ
УЧАСНИКІВ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**ФАКТОРИ ВПЛИВУ
НА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК
ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

28-29 листопада 2014 року

Львів

ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«ЛЬВІВСЬКА ЕКОНОМІЧНА ФУНДАЦІЯ»

ОБЩЕСТВЕННАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ
«ЛЬВОВСКАЯ ЭКОНОМИЧЕСКАЯ ФУНДАЦИЯ»

**ФАКТОРИ ВПЛИВУ
НА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК
ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 28-29 листопада 2014 року)

ЧАСТИНА III

**ФАКТОРЫ ВЛИЯНИЯ
НА ФОРМИРОВАНИЕ И РАЗВИТИЕ
ФИНАНСОВОЙ СИСТЕМЫ УКРАИНЫ**

Материалы
Международной научно-практической конференции
(Львов, 28-29 ноября 2014 года)

ЧАСТЬ III

Львів
2014

УДК 336.02(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)26я43
Ф 18

Фактори впливу на формування та розвиток фінансової системи України: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 28-29 листопада 2014 року) / ГО «Львівська економічна фундація». У 3-х частинах. – Львів: ЛЕФ, 2014. – Ч. 3. – 136 с.

Факторы влияния на формирование и развитие финансовой системы Украины: материалы Международной научно-практической конференции (Львов, 28-29 ноября 2014 года) / ОО «Львовская экономическая фундация». В 3-х частях. – Львов: ЛЭФ, 2014. – Ч. 3. – 136 с.

УДК 336.02(477)(063)
ББК 65.9(4Укр)26я43
Ф 18

Усі матеріали подаються в авторській редакції.

© Колектив авторів, 2014
© Львівська економічна фундація, 2014

ЗМІСТ

СЕКЦІЯ 7. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ, ГАЛУЗЯМИ, КОМПЛЕКСАМИ

Живко З.Б., Манько В., Трипінйон О.С. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПРОЦЕСУ ПІДПРИЄМСТВА.....	7
Заїкіна Ю.С. СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ЗАСОБІВ ХІМІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ.....	10
Закурдасва А.П. ДЕРЖАВНА ДІЯЛЬНІСТЬ У ПОКРАЩЕННІ РЕГІОНАЛЬНОЇ ПРОМИСЛОВОЇ ПОЛІТИКИ.....	12
Коваленко М.В. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІНОЗЕМНОГО ІНВЕСТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	14
Коломієць Т.В. НЕОБХІДНІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ.....	17
Панченко М.О. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В РОЗРОБЦІ ПРОДУКЦІЇ.....	20
Печенюк А.В. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	23
Редько Н.В. ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА ВИРОБНИЦТВА БЕЗАЛКОГОЛЬНИХ НАПОЇВ В УКРАЇНІ.....	26
Розумович Н.Ф. ЗАХОДИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ МАШИНОБУДІВНИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	29
Фоменко А.В., Ворона В.І. АНАЛІЗ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА.....	32
Хоменко О.А. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЄЮ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ АГРОПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ.....	35
Царенко І.О. ФАКТОРИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	38
Шевчук О.В. ОСОБЛИВОСТІ АНАЛІЗУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	42

СЕКЦІЯ 8. ЕКОНОМІКА ПРАЦІ ТА УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Дзюбак В.В., Курієць Л.Б. СОЦІАЛЬНИЙ АУДИТ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ.....	45
Ларіна Т.Ю. ЛІДЕРСТВО ЯК СКЛАДОВА МЕНЕДЖМЕНТУ.....	47
Малишко Ю.Д., Кобченко А.А. МЕТОДИ ВПЛИВУ КЕРІВНИЦТВА НА НЕФОРМАЛЬНІ ГРУПИ В ОРГАНІЗАЦІЯХ УКРАЇНИ.....	49
Олійник К.І., Кравець І.М. РОЛЬ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ.....	52
Савіна К.В., Федотова Т.А. СТАН ЗАЙНЯТОСТІ ТА БЕЗРОБІТТЯ НАСЕЛЕННЯ В УКРАЇНІ.....	55
Хлистова А.Ю., Кобченко А.А. ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ЯПОНСЬКОЇ МОДЕЛІ МЕНЕДЖМЕНТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ КОМПАНІЇ.....	57

СЕКЦІЯ 9. БУХГАЛТЕРСЬКИЙ, УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК І АУДИТ

Безносок В.П., Куньовська О.Й. ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В СИСТЕМІ ОБЛІКУ ТА ОПОДАТКУВАННЯ.....	61
Биховець С.О. ОЦІНКА НЕЗАВЕРШЕНОГО ВИРОБНИЦТВА: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	63
Винар Ю.Т. ОБЛІК БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВ ЧЕРЕЗ ОРГАНИ ДЕРЖАВНОГО КАЗНАЧЕЙСТВА УКРАЇНИ.....	66
Голубович Я.В. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА.....	69
Доманський Д.В. ЕТИЧНІ ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЇ АУДИТОРА.....	72
Крупельницька І.Г., Кавун О.В. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ.....	75
Крупельницька І.Г., Кавун О.В. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ АУДИТУ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ.....	78

Даценко Г.В., Кавун О.В. СУТНІСТЬ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ КОНТРОЛЮ РОЗРАХУНКОВОЇ ДИСЦИПЛІНИ У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ.....	80
Лісничка Т.В. МІЖНАРОДНИЙ НА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД ЩОДО ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	83
Даценко Г.В., Луженецька А.В. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ЕФЕКТИВНОЇ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО КОНТРОЛЮ НА ПІДПРИЄМСТВАХ.....	86
Лучик Г.М. МОДЕЛЬ ОЦІНКИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА У СИСТЕМІ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	89
Мазуркевич Л.С. АНАЛІЗ ВИЗНАЧЕННЯ ФІНАНСОВОГО РЕЗУЛЬТАТУ: МІЖНАРОДНА ПРАКТИКА ТА ВІТЧИЗНЯНІ РЕАЛІЇ.....	92
Даценко Г.В., Прокопеш М.Б. КОНТРОЛЬ І РЕВІЗІЯ БЕЗГОТІВКОВИХ РОЗРАХУНКІВ ПІДПРИЄМСТВА.....	95
Прокопешин О.С., Панчипин І.Г. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА МІЖНАРОДНЕ ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ.....	98
Прокопешина О.В., Музиченко К.О. ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНЕ СУПРОВОДЖЕННЯ РОЗРАХУНКІВ З НЕРЕЗИДЕНТАМИ.....	101
Сасенко С.Г., Руденко Б.Г. УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ МЕНЕДЖЕРАМИ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ.....	104
Бурдейна Л.В., Семіген А.С. ФОРМУВАННЯ ТА РОЗПОДІЛ ПРИБУТКУ ПІДПРИЄМСТВ.....	106
Сукачова М.М. ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ СУБ'ЄКТАМИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	108
Устік Т.В. СИСТЕМА ФОРМУВАННЯ МАРКЕТИНГУ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ.....	111
Бурдейна Л.В., Чорнищук А.І. ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ.....	114
Яцишин С.Р. ЗАПАСИ В УСТАНОВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ПОНЯТТЯ.....	115

СЕКЦІЯ 10. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ

Беляєва Л.А., Шипік Ю.В. РЕФОРМУВАННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ	119
Дига Я.В. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ ВСТАНОВЛЕННЯ СУБ'ЄКТНОГО СКЛАДУ ПОДАТКОВИХ ПРАВОВІДНОСИН	121
Сидоренко Т.О. РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПОДАТКОВОГО КОНТРОЛЮ	124
Токар І.В., Бондарчук І.В. ВІЙСЬКОЮ ЗБІР – НЕОБХІДНІСТЬ СЬОГОДЕННЯ	127
Токар С.Д. ОСОБЛИВОСТІ ПОДАТКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ	130
Хребтов Д.Д. ПОДАТКОВА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ НА ШЛЯХУ ІНТЕГРАЦІЇ ДО ЄС	133

СЕКЦІЯ 7. ЕКОНОМІКА, ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ, ГАЛУЗЯМИ, КОМПЛЕКСАМИ

Живко З.Б.

*доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри менеджменту
Львівського державного університету внутрішніх справ*

Манько В., Тринітьон О.С.

*студенти
Львівського державного університету внутрішніх справ
м. Львів, Україна*

ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ПРОЦЕСУ ПІДПРИЄМСТВА

Для адаптації підприємства до кон'юнктури ресурсних ринків, відповідності техніко-технологічної бази технологічному прогресу та підвищення рівня прибутковості підприємства здійснюється стратегічне забезпечення економіко-організаційного механізму економічної безпеки підприємств. Головним результатом стратегічного забезпечення є формування стратегії розвитку економіко-організаційного механізму економічної безпеки.

Оскільки аналіз діяльності підприємства здійснюється в основному на основі двовимірної оцінки, яка не завжди відображає реальний стан, розглянемо інший підхід, який, на нашу думку, є більш ефективним і адекватним. Здебільшого, переважна кількість методик стратегічного аналізу зводиться до матричних методів (наприклад матриці І. Ансофа, М. Портера, Бостонської консалтингової групи, McKinsey, Arthur D. Little тощо). В основі стратегічних матриць лежить комбінація двох критеріїв, зокрема, темп росту галузевого ринку та відносна частка ринку (матриця Бостонської консалтингової групи). На практиці більшість критиків матричних методів економічного аналізу стверджують їх необ'єктивність через двовимірність, бо позиціонування підприємств здійснюється лише за двома показниками, а решта показників до уваги не береться. Тому підтримуємо як альтернативу, думку окремих науковців [1], що можливим є впровадження тривимірної моделі з включенням третього критерію оцінки і позиціонування підприємств не за квадрантами матриці, а за об'ємами тривимірного простору. Осі такої тривимірної моделі стратегічного забезпечення економіко-організаційного механізму економічної безпеки відображають показники-характеристики внутрішнього стану підприємства, його зв'язок із зовнішнім середовищем і рівень економічної безпеки.

Розглядаючи підприємство як об'єкт ринкових відносин варто акцентувати увагу на його перебуванні у зовнішньому середовищі не лише як постачальника факторів виробництва чи продукції, але й як об'єкта на фондовому ринку, що забезпечуватиме його стратегічну позицію зміцнення економічної безпеки. У теорії та практиці фінансового менеджменту [2-4] сформувався принцип ефективності функціонування бізнесу для власника – максимізація ринкової

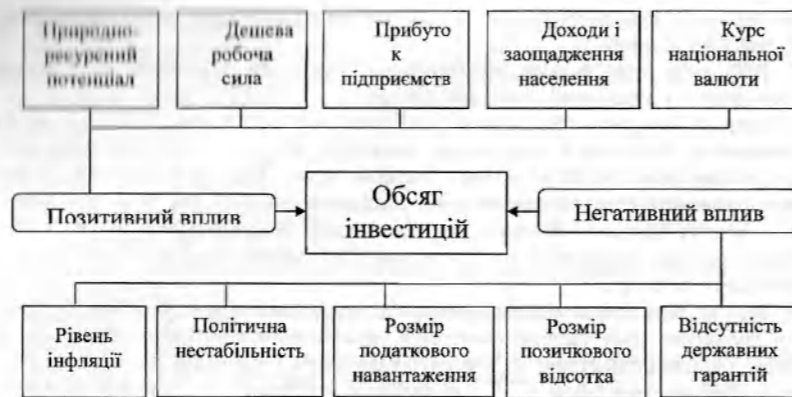

Рис. 1. Фактори національної інвестиційної привабливості

Отже, наша країна потенційно може бути однією з провідних країн із залучення інвестицій. Цьому сприяють її величезний внутрішній ринок, порівняно кваліфікована і дешева робоча сила, значний науково-технічний потенціал, багаті природні ресурси, близькість до ЄС.

Забезпечення стабільних темпів розвитку України в середньо- та довгостроковій перспективі потребує вирішення фундаментальних проблем: стабілізації економічного та політичного середовища, створення сприятливих умов для внутрішніх і прямих іноземних інвестицій, реалізації з боку держави ефективних інституційних перетворень у напрямку реформування інститутів власності, створення ринкової інфраструктури, оптимізації пільгового оподаткування шляхом зменшення податкового тягаря для виробників та іноземних інвесторів, забезпечення прозорості законодавства, законодавчо встановлені права власності на прибуток від вкладених нерезидентами інвестицій.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Визначено рейтинги найбільш розповсюджених проблем іноземних інвесторів в Україні // Прес-реліз національного центру з інвестицій та розвитку [електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.investin.if.ua>
2. Інвестування: Навч.-метод. посібник для самостійного вивчення дисципліни / А. А. Пересада, О. О. Смирнова, С. Д. Онікієнко, О. О. Ляхова. – К.: КНЕУ, 2001. – 251 с.

Коломіць Т.В.
аспірантка кафедри фінансів та кредиту
Вінницького національного аграрного університету
м. Вінниця, Україна

НЕОБХІДНІСТЬ ІДЕНТИФІКАЦІЇ ТА ОЦІНКИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ АГРАРНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Безперервні зрушення в бік економіки, заснованої на знаннях та інноваціях, винесли на перший план питання про те, як знання створюються, поширюються, зберігаються і використовуються для отримання економічної віддачі. Знання, втілені в інтелектуальних активах (наприклад, людський капітал, науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи, патенти, програмне забезпечення та організаційні структури) стають вирішальними для економічної ефективності та зростання підприємств і країн в цілому.

Незважаючи на зростаючу кількість наукових досліджень в сфері інтелектуального капіталу, досі актуальними залишаються питання ідентифікації та оцінки інтелектуального капіталу на підприємствах аграрного сектору економіки.

Протягом трьохсотлітньої історії ринкової економіки основні джерела створення багатства змінилися від природних ресурсів (в основному землі і відносно некваліфікованої праці), матеріальних цінностей (будівель, машин і устаткування) в нематеріальні активи (знання та інформація всіх видів). Наприкінці ХХ століття наука набула рис прямої виробничої сили. Термін «прямий» випливає з того, що на відміну від зв'язків, які існували між наукою і виробництвом в ХІХ столітті, де наукові досягнення були втілені в інструментах для фізичної праці, нині відносини між наукою і виробництвом стали безпосередніми, оскільки наукові досягнення дозволяють отримати прибуток при менших затратах праці і отримати «розумніший» дохід як такий, що вимагає меншого втручання і фізичної праці людини в кінцевий виробничий процес. Як наслідок, потреба в фізичній праці безперервно знижується з плином часу, а застосування праці переміщується з безпосереднього виробництва до процесів його підготовки та організації [1, с. 10].

Широке використання таких термінів, як інтелектуальний капітал, капітал знань, організація знань, організація навчання, організаційне навчання, інформаційне століття, епоха знання, інформаційні активи, нематеріальні активи, нематеріальне управління, прихована цінність, і людський капітал вказує на збільшене значення активів знань. Ці та інші терміни є частиною нової лексики, яка описує нові форми економічної вартості. Вони – ідентифікатори, що належать до парадигми, де стійка конкурентна перевага прив'язана до індивідуальних знань робітників і організаційних знань [2].

У новій економіці поняття інтелектуального капіталу використовується як синонім для тієї частини знань, який перетворюється на ринкову вартість. З економічної точки зору можна зробити висновок, що тільки те знання стає інтелектуальним капіталом, що перетворюється у вигоду для клієнта. Інтелектуальний капітал є здатністю трансформувати знання в товари, що

створюють багатство. Як гроші, що не мають на меті створення вартості, не являються капіталом, так і знання, яке не виконує ту ж саму функцію, не є інтелектуальним капіталом [1].

Варто також зазначити, що вартість може бути створена нематеріальними активами, які не завжди відображаються у фінансовій звітності, але далекоглядні підприємства усвідомили, що вони є невід'ємною частиною повного розуміння ефективності їх бізнесу. Інвестори проявляють обережність щодо можливості отримання завищених доходів, чинячи тиск на підприємства повідомляти про всі фактори ефективності, що формують вартість, в тому числі й нефінансові фактори. Але не тільки тиск інвесторів змушує підприємства визнати, що управління нематеріальними активами вже не додаткова опція. Сучасне європейське законодавство з таких питань, як огляд операційної та фінансової діяльності, вимагає від великих державних і дуже великих приватних компаній забезпечити «якісну, а також фінансову оцінку продуктивності, тенденцій і намірів». Іншими словами, компанії повинні будуть провести звіт про те, як їх нематеріальні активи сприяють загальному створенню вартості. Деякі компанії, як правило, великі, вже реалізували різні засоби і методи вимірювань інтелектуального капіталу. Решта вважають це непотрібною розкішшю, зосереджуючись лише на виживанні [3].

Єдиними нематеріальними активами, що відображаються у фінансовій звітності традиційно була інтелектуальна власність, така як патенти і торгові марки, а також гудвіл. Хоча досі неможливо надати грошову оцінку більшості внутрішньо створених нематеріальних активів, тим не менш їх необхідно враховувати для правильного розуміння процесу створення вартості. Невиконання цієї вимоги може мати руйнівні наслідки на всіх рівнях. Для окремого підприємства нерозуміння того, як формується вартість може привести до неефективного розподілу ресурсів. Це означає, що підприємство не в повній мірі розуміє власну бізнес-модель і тому не може оцінити цінність майбутніх можливостей для бізнесу. У ширшому масштабі, це може привести до аномальної ринкової поведінки: якщо ринки не отримують необхідну інформацію через «офіційні» канали, вони можуть вдатися до чуток і доміслів, які можуть привести до мінливості цін на ринку. На макrorівні можливий нерациональний розподіл ресурсів в умовах ринкових інвестицій [4, с. 10].

Як зазначає М. Козера [5], більшість дослідників погоджуються з тим, що перешкодами для ідентифікації інтелектуального капіталу є його неоднорідність, складність, можливість вимірювання і внутрішні зв'язки між складовими. Попри зазначені перешкоди, можна стверджувати, що інтелектуальний капітал створений з ряду категорій різного характеру чи природи, основним його компонентом є знання, він призводить до зростання вартості підприємства, підвищує конкурентні переваги заповнює прогалину між ринковою вартістю та його фінансовим капіталом.

Цікавим є спостереження британського науковця Бернарда Марра [6], який на основі огляду методичної літератури виявив п'ять основних причин чому підприємства прагнуть вимірювати інтелектуальний капітал: 1) інтелектуальний капітал допомагає розробляти свою стратегію; 2) оцінювати виконання стратегії; 3) сприяє диверсифікації і розширенню рішень; 4) використовується як основа для формування системи винагород; 5) надає показники для зовнішніх зацікавлених сторін.

Погоджуємось із твердженням А. Маслова [7], що необхідність дослідження інтелектуального капіталу обумовлювалась тими суперечностями, які виникли між сучасною ортодоксальною теоретичною концепцією ринку і системою бухгалтерської звітності та, зокрема, свідчили про те, що справжня вартість підприємства не може визначатися традиційними методами обліку. Вартість визначається не ціною матеріальних запасів, а поняттями іншого нематеріального активу, який називається інтелектуальним капіталом.

Для вимірювання інтелектуального капіталу підприємств, що функціонують в аграрній сфері використовуються різні методи, зокрема Б. Комненіч [1] використовує коефіцієнт доданої вартості інтелектуального капіталу (Value Added Intellectual Capital Coefficient – VAIC), тоді як М. Козера [5] використовує метод зваженої дискретної оцінки (weighted discrete assessment) і метод ключових факторів успіху (key success factors). Результати їх досліджень показують, що сума виручки і прибуток не є обов'язковими ознаками ефективності використання ресурсів. Крім того, інтелектуальний потенціал в господарській діяльності аграрних підприємств є важливим елементом для створення загального успіху їх бізнесу.

Без сумніву, інтелектуальний капітал являє собою унікальний ресурс для підприємства. Аграрний ринок та його бізнес одиниці є суб'єктами одних й тих же процесів, які відбуваються в економіці в цілому і всіх її суб'єктах, зокрема. Вони також піддаються тиску ринкової конкуренції і вимог споживчого ринку. У цій ситуації, процеси засвоєння знань та їх використання у реальності стає особливо важливим. Вони стали можливими завдяки особистому підприємництву суб'єктів агробізнесу, експресія яких є інтелектуальним капіталом. Цей капітал впливає й на інші традиційні ресурси бізнесу, сприяючи, як результат, створенню нової вартості.

Зрештою, варто підкреслити важливість подальшого вивчення ролі знань в аграрному секторі та постійного й систематичного виміру його інтелектуального капіталу для створення вартості.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Komnenic B. Measuring efficiency of intellectual capital in agriculture sector of Vojvodina / B. Komnenic, D. Tomic, G. Tomic // Applied Studies in Agribusiness and Commerce. – 2010. – № 4. – P. 25-31.
2. Bontis N. Assessing knowledge assets: a review of the models used to measure intellectual capital / N. Bontis // International Journal of Management Reviews. – 2000. – № 3 (1). – P. 41-60.
3. Starovic D. Understanding corporate value: managing and reporting intellectual capital / D. Starovic, B. Marr. – London: CIMA, 2003. – 28 p.
4. Creating Value from Intellectual Assets: Meeting of the OECD Council on Ministry level, Paris: OECD, 2006. – 34 p.
5. Kozera M. Intellectual capital in agriculture – measurement and determinants / M. Kozera // Acta oecconomia. – 2011. – № 10 (3). – P. 83-95.
6. Marr B. Why do firms measure their intellectual capital / B. Marr, D. Grey, A. Neely // Journal of Intellectual Capital. – 2003. – № 4. – P. 441-464.
7. Маслов А. Теорія інтелектуального та людського капіталу в контексті інформаційної економіки / А. Маслов // Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Економіка. – 2012. – № 136. – С. 12-16.

Наукове видання

**ФАКТОРИ ВПЛИВУ
НА ФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТОК
ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ**

Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції
(Львів, 28-29 листопада 2014 року)

ЧАСТИНА ІІІ

Редактор – *Ю.С. Павленко*
Технічний редактор – *О.М. Кричук*
Коректор – *О.М. Забела*

Підписано до друку 08.12.2014. Формат 60x84/16.
Ум.-друк. арк. 7,9. Замовлення № 1214/26. Ціна договірна.
Віддруковано з готового оригінал-макета.
Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Цифровий друк. Наклад 100 прим.

Надруковано у поліграфічному центрі
Львівської економічної фундації
м. Львів, проспект Чорновола, 7
Тел. +38 (063) 204 34 31